

• اخلاق در حوزه
عوامل عزت
در دنیا و آنها
آیت الله العظیم مظاہری

چه کنیم در دنیا و آخرت عزیز باشیم، شخصیت و ابهت داشته باشیم؟ امام اول، حضرت علی علیه السلام در این خصوص میراید: «إذا أردت عزلاً بلا عيشرة وهيبة لا شرطان فاحجز من دل مغصبة الله إلى عز ظاغة الله عوجل». اگرچه خواهی در میان مردم با ابهت و با شخصیت باشی، باید متفق باشی. اهمیت به همه واجبات و مخصوصاً نماز، اهمیت به مستحبات بهادرازی که متوانی و مهمتر از این دو، اجتناب از گناه است. گناه گوش، گناه چشم، گناه زبان تا برسد به اینکه ان شایانه گناه بل در زندگیت نباشد.

• فرهنگ و علم

آدم وقتی می‌تواند ابهر اجتماعی و شخصیت اجتماعی پیدا کند که عالم باشد و بتواند، گره‌های علمی را باز کند. وقتی در مجلس حرف می‌زند، اطرافیان به حرف او گوش دهنند و بینند که حرف‌های او مفید است. در خانه و در میان رفقا و در جامعه، حرف‌های مفید بیند تا کمک بررسد به آنچه که از نظر علمی دینی یا علم غیردینی، مفید برای اجتماع باشد. ثواب زیادی بار بر این است و بالاترین ابهر و شخصیت اجتماعی را زیند پیدا می‌کند.

• تلاش و کوشش

و این مهمنتر از اول و دوم است. در حالی که اولی خیلی بالاست و انسان اصلًا خلق شده برای اینکه عابد و متفق باشد: «ومَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَنَ لِيُغْيِيْنِونَ».

بروگارگار عالم، عالم سهیت را خلاص کرده است برای اینکه معاالم و باز هرگز شویم: اما تنلاش و کار و کوشش از اولی و دومی هم مهمتر است و گفتم که مرکجا ایمان در قرآن آمد، بلطفاً هله هم صلاح هم آمده است. نداریم در قرآن جایی را که بگوییم: ایمان داشته باش، بلکه هر کجا می‌فرماید ایمان داشته باشد، می‌گوییم: عمل صالح نیز داشته باش: «وَالَّذِينَ آمَّوا وَعَمَّوا الصَّالِحَاتِ».

خیلی کم پیدا می‌شود و آن هم به چیزهای دیگری ربط دارد که بگوییم ایمان داشته باش؛ بلکه هر کجا می‌فرماید: ایمان داشته باش، می‌فرماید: عمل صالح نیز داشته باش و حیات طیب در آخرت داشته باش، یعنی اینکه در این دنیا و حیات طیب در آخرت برای اجتماع و بالآخره باید تنلاش و کوشش در زندگی داشته باشی و ذرازی از عمر تو باید تلف نشود.

• اقسام کار

کار و تنلاش و کوشش به اقسامی منقسم می‌شود. قسم اول همین کار عبادی است که گفتم، بالاترین کارها، کار عبادی است؛ یعنی انسان متفق شود؛ اما این را توجه کنید که انسان می‌تواند به کارهای غیرعبادی خود رنگ عبادی دهد. کار کند و بزرگانش را نش در راه باشد و یا خانم کار کند، برای اینکه شوهرش در راه باشد. این کار عبادی می‌شود و ثواب جهاد دارد: «جَهَادُ الْمَرْأَةِ خَسْنُ النِّتْعَلِ».
«الْكَلْعُ عَلَى عَيْنِهِ الْكَلْجَاهِدِ فِي نَبِيلِ اللَّهِ»؛ کاسی کند برای اینکه بتواند، بچه‌هایش را بزرگ کند و بچه‌هایش را به مدرسه روانه کند و باز هرگز کند. این رنگ بند و می‌کند عبادی می‌شود. پس ما باید به آن رنگ بند بدهیم و معمولاً کارهای مباح هم کارهای عبادی هستند. از همین جهت بعضی از بزرگان نقل کردند که اینها هیچ‌گاه کار مباح انجام نمی‌دادند؛ بلکه رنگ خدا به آن می‌دادند یا رنگ عبادت می‌دادند و کار عبادی می‌شد.

• قسم اول، کار عبادی

کار عبادی به این معناست که اهمیت به واجبات و اهمیت به مستحبات و اجتناب از گناه است [۱] که اگر گناه در زندگی انسان را نابود می‌کند. به جوان هاتکار کم کش شما می‌توانید، به همه کارهای تنان رنگ عبادی دهید؛ ولو کار مباح هم باشد.

• قسم دوم، کار فرهنگی

انسان باید برای فرهنگش سخن عالی باشد. یکی از اوضاع سینگین پدر این است که بچه‌هایش را فرموده بار آورد. از نظر رفت و آمد و از نظر مکالمه عالی حرف بزند. این بچه‌هایش که نه درس می‌خوانند و نه کار می‌کنند و فقط سرگرم فیلمها و موبایل‌ها هستند، این تربیت نمی‌شود. بالاترین واجبات برای پدر و مادر، تربیت اولاد است. تربیت این نیست که با موبایل و رود. قرآن می‌فرماید: «إِنَّ الْخَاصِرِينَ أَنَّهُنَّ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَأَهْلِيهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ لَا ذَلِكَ هُوَ الْخِسْرَانُ الْغَيْبِيُّ».

می‌فرمایید، و شکسته‌ترین افراد کسی است که در روز قیامت به خاطر بچه‌هایش به جهتمن برود. برای اینکه باید بچه را زیر بگیرد؛ اما نکرده است. خیال می‌کنند، تربیت این است که بچه را به مدرسه غیرانتفاعی ببرد و مواضعی ضد درصد کند؛ البته این کار خوب است؛ اما باید دوش به دوش این، بچه‌اش را نماند و این را صداقت و راستگو با آورد و دختر را جایگزین چادری دختری که چادر نداشته باشد، معلوم است که پدرش باید به جهنم برود. نگویید تصریف دختر است یا تصریف محیط است.

.....

• پی نوشت ها

۱. کتابیه‌الاذان، ص: ۱۰۸.
۲. الدیارات، ج: ۶، ص: ۷۰ و ۷۱. و این را تایپیدم جز برای آنکه مرا پرسیدند.
۳. البقرة، آية: ۸۲: و کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده‌اند.
۴. النحل، آیه: ۹۷: «هُرَكَسٌ—اَرْمَدٌ يَا زَنٌ—کَارْ شَاهِسْتَهَهْ كَنْدٌ وَمُؤْمَنٌ بَشَدٌ، قَطْعًا او را زندگی پاکتری، حیات [حقیقت] پختگی و مسلمان به آن بگذر از آنچه انجام داده.
۵. الکافی، ج: ۵، ص: ۶۸.
۶. الکافی، ج: ۵، ص: ۸۸: «زیارتکاران در حقیقت کسانی‌اند که به خود و کسانشان در رو قیامت زیارت پردازند، آنی، این همان خسروان آشکار است.»